

**Notatka z konferencji dotyczącej ochrony praw osób cierpiących na demencję,
zorganizowanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich Republiki Czeskiej,
w dniach 20 -21 lutego 2014 . w Brnie**

Pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji, dr Aleksandra Iwanowska i Marcin Kusy, wzięli udział w dwudniowym spotkaniu przedstawicieli mechanizmów w Brnie. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu „Razem w kierunku dobrego rządzenia”, na którego realizację biuro Ombudsmana uzyskało grant unijny.

Pierwszy dzień konferencji był warsztatem dla pracowników instytucji sprawujących pieczę nad osobami chorymi na demencję. Panelistami byli doradcy ds. osób starszych czeskiego Ombudsmana oraz eksperci krajowego mechanizmu prewencji. W swoich wstąpieniach paneliści każdorazowo podkreślali wymóg zindywidualizowanej opieki nad osobami cierpiącymi na demencję. Indywidualizacja ta powinna zacząć się już na etapie wywiadu środowiskowego przeprowadzanego przed przyjęciem osoby chorej do domu opieki. Podczas wystąpień omawiano zasady diet, wyżywienia oraz podawania leków, co stanowi specjalistyczną wiedzę dla osób, do których skierowany był pierwszy dzień konferencji.

Drugiego dnia zorganizowane zostało spotkanie przedstawicieli krajowych mechanizmów prewencji Czech, Słowenii, Polski, Francji oraz Ombudsmana Węgier i Słowacji. Podczas spotkania omówione zostały najważniejsze problemy, z jakimi pracownicy KMP spotykają się podczas wizytacji (brak wiedzy personelu o kompetencjach KMP, problemy z wejściem do jednostek, brak ekspertów zewnętrznych). Przedstawiono też sytuację ze stosowaniem środków przymusu bezpośredniego w domach pomocy społecznej oraz izbach wytrzeźwień. Analizie poddany również został art. 21 OPCAT¹. Reprezentanci KMP słoweńskiego

¹ Żadna władza lub funkcjonariusz nie nakaże, nie zastosuje, nie pozwoli ani nie dopuści do stosowania jakiegokolwiek sankcji przeciwko jakiegokolwiek osobie lub organizacji, za przekazanie krajowemu mechanizmowi prewencji jakiegokolwiek informacji, prawdziwej bądź fałszywej, i żadna taka osoba lub organizacja nie poniesie żadnego uszczerbku w jakikolwiek inny sposób. Poufne informacje zebrane przez krajowe mechanizmy

poinformowali, że jest on dla nich podstawą odmowy składania zeznań w prokuraturze, w przypadku ich wezwania po poinformowaniu prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Ich zadanie bowiem kończy się na złożeniu zawiadomienia. Przedstawiciel organizacji pełniącej funkcję mechanizmu we Francji wskazywał, że na podstawie art. 21 raport powizytacyjny nie może zawierać żadnych danych osobowych osadzonych, zarówno tych uzyskanych w rozmowach indywidualnych, jak i z dokumentacji. Warunkiem ich umieszczenia jest każdorazowa zgoda osób pozbawionych wolności.

Kolejne spotkanie w ramach wymienionego projektu zostało przewidziane na październik 2014 r.

Opracował: Marcin Kusy

25.02.2014 r.